

Kastamonu Milletvekili Sayın Mehmet YILDIRIM'ın "Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi" ile ilgili yazılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR :

1- 24.06.2004 tarihinde Kastamonu Yerel Basınında ve bu gün de (29.06.2005) tarihinde ulusal basında yer alan ve Türkiye'nin başka illerinde daha önce ortaya çıkan ve Kastamonu'da da görülen Kırım Kongo hastalığı bulaşıcı bir hastalık mıdır?

2- Bulaşıcı ise bulaşma yolları nelerdir? Toplum sağlığı bakımından bu hastalıkla mücadele konusunda, hastalık görülen bölgelerde risk grupları için bilgilendirme yapılmakta mıdır? Yapılmamışsa gerekçesi nedir?

3- Bulaşıcı bir hastalık ise şimdiye kadar bu konuda alınan önlemler nelerdir?

4- Önce Tokat İlimizde, sonra Kastamonu'da görülen bu hastalığa karşı bu illerde de ne gibi önlemler alınmıştır? Alınması gereken önlemler nelerdir?

5- Şimdiye kadar kaç kişide bu hastalık bulgusu tespit edilmiştir? Bu hastalıktan kaç kişi hayatını kaybetmiştir?

6- Basında yer alan haberleri dikkate alarak, konuyu araştırıp varsa, ihmali olan kişi ya da kuruluşlar hakkında gereken işlemleri yapmayı düşünüyor musunuz?

7- Bu hastalığın kene ısırmasından meydana geldiği düşünülmekte ise; bu hastalığa sebep olan virüsü aşılamanın keneye karşı ne gibi bir mücadele öngörmektesiniz? Bu kenenin yaşadığı ve geliştiği ortamları yok etmek için bir mücadele yöntemi geliştirmeyi düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR :

Cevap 1- Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA), Karadeniz, İç Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerindeki bazı illerimizin, özellikle kırsal kesiminde yaşayan vatandaşlarda görülen bulaşıcı bir hastalıktır.

Cevap 2- KKKA, kene ısırması veya keneye temas yanında, enfekte hayvanların ya da hasta kişilerin kanları ile diğer vücut sıvılarına temas sonucu bulaşabilmektedir.

Hastalıktan korunmada etkili olabilecek herhangi bir aşının mevcut olmaması, kişisel korunma yöntemlerinin önemini artırmış ve bu önlemlerinin alınmasını gerekli kılmıştır. Bu durumun ancak halkın bilgilenebilmesi ve bilinçlenmesiyle olabileceği düşüncesinden hareketle, broşür, halk toplantıları, basın-yayın araçları vb. vasıtalarıyla bu konuda yoğun çalışmalar yaptık.

KKKA'nın, sağlık çalışanlarına tanıtılması ve yeterli bilincin oluşturulması amacıyla, hizmet içi eğitim toplantıları düzenledik. Bu eğitimlerle oluşturulan İl Eğitim Ekipleri vasıtasıyla diğer sağlık çalışanlarının ve halkın eğitimlerini sağladık. Ayrıca, söz konusu hizmet içi eğitimlere Tarım ve Köyişleri Bakanlığından ilgili veteriner hekimlerin katılımlarını da temin ettik.

Kastamonu Milletvekili Sayın Mehmet YILDIRIM'ın "Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi" ile ilgili yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 2):

Yine, sağlık çalışanlarına yönelik olarak KKKA kitapçığı hazırlayarak konunun muhataplarına ulaştırdık ve zaman zaman hastalığın görüldüğü illeri ziyaret ederek birebir eğitimler verdik.

Bütün bunların yanı sıra, bu konudaki çalışmalar bir süreklilik gerektirdiğinden, icap eden titizlik gösterilmekte ve çalışmalarımız aralıksız olarak devam etmektedir.

Cevap 3- KKKA, Bakanlığımın yaptığı çalışmalar neticesinde 2003 yılının Ağustos Ayı'nda kesin olarak tanısı konan bir hastalıktır. KKKA daha önce ülkemizde görüldüğü bilinmeyen bir hastalık olduğundan, Tıp Fakültesi eğitim müfredatında bile yer almayan bir hastalık konumunda idi. Hatta Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji uzmanlık eğitiminde bile sadece yüzeysel olarak bahsedilen bir hastalıktı.

Hastalığın adının konmasını müteakip, konunun uzmanlarından müteşekkil Zoonoz Hastalıklar (Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi) Danışma Kurulu oluşturduk ve aynı zamanda Türkiye Zoonoz Millî Komitesinin de gündemine aldık. Söz konusu Komite ve Kurulun da tavsiyeleri doğrultusunda hastalıkla ilgili icap eden tedbirler ile yapılması gereken çalışmalara başlayarak aşağıda belirtilen faaliyetleri gerçekleştirdik.

Hastalıkla ilgili olarak klinik tanımlama, *vak'a tanımı*, *vak'alara yaklaşım önerileri*, *hekimlere yönelik bilgi dokümanı* ile ülkemizdeki durumun belirlenmesi ve hastalığın takiplerinin yapılabilmesi amacıyla *KKKA Vak'a Bildirim Çizelgesi*'ni tanzim ederek ilgililerine ulaştırdık.

Hastalıkta *Vak'a Yönetimi ve İzolasyon Önlemleri* ile alakalı bilgi hazırlayarak ilgililere gönderdik.

Hastalığın sağlık çalışanlarına tanıtılması amacıyla, 2003, 2004 ve 2005 yıllarında dört defa Ankara, Tokat ve Sivas'ta *hizmet içi eğitim toplantıları* düzenledik. Bu eğitimlerle oluşturulan İl Eğitim Ekipleri vasıtasıyla diğer sağlık çalışanlarının ve halkın eğitimlerini sağladık. Söz konusu eğitimlere, Tarım ve Köyişleri Bakanlığından ilgili veteriner hekimlerin katılımlarını da sağladık.

Zaman zaman hastalığın görüldüğü illeri ziyaret ederek birebir eğitimler verdik ve konuya ilişkin yapılan çalışmaları yerinde inceledik.

Ayrıca, yine sağlık çalışanlarına yönelik olarak *KKKA kitapçığı* hazırladık ve konunun muhataplarına ulaştırdık.

KKKA'ya ait bilimsel çalışmaları [vak'a kontrol çalışması, hastalığın geriye yönelik olarak varlığının değerlendirilmesi (retrospektif çalışma), hastalığın önceki yıllara ait hem insanlarda hem de hayvanlarda yaygınlığının belirlenmesi (seroprevalans), hastalığı bulaştırabilecek kene türlerinin tayini, ilaç etkinliği vb.] yaptık.

Kastamonu Milletvekili Sayın Mehmet YILDIRIM'ın "Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi" ile ilgili yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 3):

Hastalıkta kullanılabilecek etkili antiviral bir ilâcın bulunmadığı bilim çevrelerince ifade edildiğinden, tedavinin esasını destek tedavi oluşturmaktadır. Bu nedenle, hastalığın görüldüğü illere teknik destek sağladık ve hekim (klinik mikrobiyoloji ve enfeksiyon hastalıkları uzmanı) ihtiyaçlarını büyük ölçüde giderdik.

Hastalığın lâboratuvar tanısıyla ilgili olarak, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığından bir uzmanı yurt dışına kursa göndererek, *hastalığın tanısının ülkemizde yapılmasını sağladık.*

Konu ile alâkalı olarak ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliğine gittik. Bu kapsamda, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Valiliklerin, hastalığın yoğun olarak görüldüğü iller başta olmak üzere, hayvanlarda kene mücadelesine hız vermelerini sağladık.

Hastalıktan korunmada etkili olabilecek herhangi bir aşının da mevcut olmaması, kişisel korunma önlemlerinin alınmasını gerekli kılmıştır. Bu nedenle, halkın bilgilenebilmesi ve bilinçlenmesi yönünde (broşür, halk toplantıları, basın-yayın araçları vb. vasıtasıyla) yoğun çalışmalar yaptık.

Halka yönelik olarak özellikle hastalıktan korunmak için alınması gereken önlemlere geniş yer verilen bir *broşür* hazırladık ve 2004 ve 2005 yıllarında bu broşürlerin dağıtımlarını temin ettik.

Cevap 4- KKKA ile mücadelede, bugün için dünyada kabul görmüş etkili bir yöntem mevcut değildir. Bu nedenle, hastalıktan korunmanın temelini yukarıda bahsetmiş olduğumuz ve tamamını gerçekleştirdiğimiz hususlar oluşturmaktadır.

Cevap 5- Ülkemizde, 2002 yılından itibaren lâboratuvarca doğrulanmış 479 KKKA vak'ası tespit edilmiş olup, bunlardan 20'si hayatını kaybetmiştir.

Cevap 6- KKKA ölümcül seyreden bir hastalıktır. Bir çok ülkede bu ölümler % 30'un üzerinde olup, genel ortalama % 10'lar civarlarındadır. Ülkemizdeki ölüm oranı (fatalite hızı olarak bilinen bu oran, ölenlerin toplam hastalanan kişilere oranıdır) ise % 4'lerde seyretmektedir. Bu durum, hastahanelere yönelik yapılan teknik destek, hekim ihtiyacının giderilmesi ve hastalık için kurulan uygulanabilir takip sisteminin (sürveyans) mevcudiyeti ile yukarıda belirtilen diğer çalışmaların bir tezahürüdür.

Kaldı ki, hastalıkla ilgili yapılan bilimsel çalışmalar ile dünya tıbbına da katkıda bulunulmuş olup, birçok kurum ve kuruluşla iş birliği içinde çalışılması gereken bir hastalık konusunda Bakanlığımızca çok önemli faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Bu cümleden olmak üzere, konuyla alâkalı olarak çalışanlarımızın herhangi bir ihmali ve eksikliği mevzu bahis değildir.

Kastamonu Milletvekili Sayın Mehmet YILDIRIM'ın "Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi" ile ilgili yazılı soru önergesinin cevabıdır (Sayfa 4):

Cevap 7- KKKA'nın en önemli bulaşma yolu kene ısırması veya keneyeyle temastır. Keneler, tabiatın önemli bir üyesi olup, klimatolojik değişikliklere göre zaman zaman popülasyonlarında artma veya azalma söz konusu olabilmektedir. Ülkemiz ise kenelerin yaşamaları için gerek coğrafya gerekse iklim açısından oldukça uygun bir yapıya sahiptir.

Ne yazık ki, bugün dünyada kene popülasyonunun kontrolü için etkin ve uygulanabilir bir mücadele yöntemi bulunmamaktadır. Bu durumlarda genel olarak kene popülasyonunun kabul edilebilir bir seviyeye çekilmesi keyfiyeti önem kazanmaktadır. Bu amaçla da evcil hayvanların kenelere karşı ilaçlanması ön plâna çıktığından, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Valiliklerin iş birliğinde bu yöndeki çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Ayrıca, değişik ülkelerdeki konuyla alakalı merkezlerle de sıkı bir iş birliği sürdürmekteyiz.

Gösterilen ilgiye teşekkür ederek başarılar dilerim.